

۳۰۲ مجموعه‌ی چکیده‌ی مقالات سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران

تعداد دستگیرشدگان جرایم خشن (زن و مرد) در سال ۱۳۹۴ نسبت به یکسال قبل افزایش داشته است. تعداد دستگیرشدگان جرایم خشن در گروه سنی ۲۵-۳۴ ساله، بیشتر از سایر گروه‌های سنی است. میزان موارد خودکشی در سال ۱۳۹۴ نسبت به یکسال قبل، افزایش داشته است. بیشترین میزان خودکشی در استان‌های ایلام، تهران و فارس و کمترین آن در استان‌های سیستان و بلوچستان، سمنان و یزد رخ داده است. بر اساس ادراک مردم جامعه، بیشترین شیوع جرم خشن در جامعه مربوط به «فحاشی و تندخویی» و بعد از آن، «نزاع و درگیری»، «زورگیری اراذل و اوباش و اخاذی» و «قتل» است.

نتیجه‌گیری

یافته‌های تحقیق نشان داد جرایم خشن و خودکشی روند افزایشی دارند. با توجه به نتایج تحقیق می‌توان گفت، شرایط جامعه نابسامان و آنومیک است و نابسامانی اجتماعی افراد را به سوی خشونت زبانی و ارتباطی، جرایم خشن و خودکشی سوق می‌دهد همچنین این نکته قابل توجه است که فحاشی و تندخویی کمترین آسیب فیزیکی را به همراه دارد اما با این حال آسیب روانی در پی دارد و زمینه‌ای برای آسیب فیزیکی فراهم می‌آورد. انجام سیاستگذاری‌های لازم در جهت رفع مشکلات اقتصادی، اجتماعی، معیشتی و... و برگزاری برنامه‌ها و کارگاه‌های آموزشی کنترل خشم از راه‌کارهایی است که می‌تواند به افراد جامعه در حفظ تعادل روانی و دوری از خشونت علیه خود و دیگری - کمک نماید. کلید واژگان: خشونت، جرم، خودکشی، درک جرم، آسیب اجتماعی

بررسی و تحلیل شبکه مشکلات افراد دارای اختلال هویت جنسی (مطالعه موردی افراد دارای اختلال هویت جنسی در شهر مشهد)

مجید فولادیان^۱، زهرا برادران کاشانی^۲

مقدمه

موضوع این مطالعه «بررسی و تحلیل مشکلات بیماران اختلال هویت جنسی در مشهد مشهد» است. اختلال هویت جنسی نوعی بحران هویت جنسی و به معنای عدم تطابق

۱. دکتر جامعه‌شناس، دانشگاه فردوسی مشهد، fouladiyan@um.ac.ir

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهشگری، دانشگاه فردوسی مشهد

آسیب‌های حوزه‌ی سلامت اجتماعی و روانی ۳۰۳

مختصات جنسی و جنسیتی آنان است که برای آنان مشکلات فراوانی در تمامی ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی از جمله، افزایش احساس وابستگی، کاهش اعتماد به نفس، کاهش سرمایه اجتماعی و افزایش احساس آسیب پذیری در پی دارد. این موارد می‌تواند عملکرد روزانه تراجنسی‌ها، فعالیت‌های اجتماعی آنان و آرامش فکریشان را دچار نابسامانی و بحران کند. تمامی این مسائل همراه با درمان‌های مختلف آنان و عوارض عمل‌های جراحی و هزینه‌های بالای درمان و درد‌های جسمانی بعد از عمل تغییر جنسیت و همچنین محدودیت‌های بدنی آنان در فعالیت‌های روزمره بعد از این عمل، کاهش کیفیت زندگی آنان و بروز مشکلات متعدد برای آنان را به همراه دارد.

روش

این مطالعه با رویکرد کیفی، روش میدانی، از طریق مصاحبه‌های عمیق ساختار نیافته در صدد بررسی مشکلات بیماران اختلال هویت جنسی قبل و بعد از عمل تغییر جنسیت برآمده است و در گام بعد مصاحبه به متن تبدیل شد و بعد از ورود اطلاعات به نرم افزار maxqda متن مصاحبه‌ها به روش نظریه زمینه‌ای تحلیل و بررسی شد.

یافته‌ها

مشکلات عمده این گروه در دو دسته قرار می‌گیرد. دسته نخست مشکلات فردی آنان است که قسمتی از این مشکلات مربوط به بعد روانی و خانوادگی آنان می‌باشد و شامل عدم حمایت خانواده، فشار روحی ناشی از تناقض روحیه با مختصات جنسیتی، نداشتن منبع تامین اقتصادی، سختی عمل‌ها و ... و دسته دیگر مشکلات فردی به طور خاص به مسائل جنسی و اندام جنسی آنان مربوط می‌شود. این مورد در گروه زن به مرد، به این دلیل که اندام جنسی آنان به طور کامل تخلیه می‌شود، اندام جنسی مردانه کاملی ندارند و از بسیاری از ویژگی‌های یک اندام مردانه در رابطه جنسی که زن را ارضا می‌کند را ندارند و این باعث نارضایتی جنسی در شریک جنسی‌شان می‌شود. در گروه زن به مرد شاید به لحاظ جنسی رضایتی وجود نداشته باشد. این گروه از سوی جامعه به عنوان مرد پذیرفته می‌شوند و می‌توانند کار کنند. اما گروه مرد به زن با وجود این که در روابط جنسی رضایت کامل دارند اما از سوی جامعه به دلیل ویژگی‌های ظاهری (بلند قد بودن، نداشتن ظرافت زنانه و ...)، باردار نشدن، نداشتن رحم و ... به عنوان زن پذیرفته نمی‌شوند.

نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های تحقیق می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که افرادی که عمل تغییر جنسیت انجام داده و در قالب جنس جدید در جامعه حاضر می‌شوند، اغلب از سوی

۳۰۴ مجموعه‌ی چکیده‌ی مقالات سومین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی ایران

خانواده طرد می‌شوند و از سوی جامعه نیز اگر انجام عمل آنان آشکار شود پذیرفته نخواهند شد. همچنین زنان به لحاظ جنسی بعد از عمل از رضایت بیشتری برخوردار هستند، کسانی که عمل زن به مرد انجام داده‌اند، از اندام جنسی کاملی برخوردار نیستند و در رابطه جنسی نیز موفقیتی ندارند به همین دلیل میزان رضایت جنسی کسانی که عمل زن به مرد انجام داده‌اند از کسانی که عمل مرد به زن داشته‌اند، کمتر است. اما از سوی دیگر گروه اخیر یعنی کسانی که عمل زن به مرد انجام داده‌اند در جامعه از پایگاه اجتماعی بهتری برخوردارند به همین دلیل هم در مجموع کیفیت زندگی آنان به طور کلی از کسانی عمل مرد به زن انجام داده‌اند بیشتر است.

کلیدواژگان: بحران هویت، اختلال هویت جنسی، نظریه زمینه‌ای، تغییر جنسیت، تراجنسی

رابطه میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با سلامت اجتماعی

محمد زاهدی اصل^۱، فاطمه قلی زاده خواجه^۲

مقدمه

هدف این پژوهش بررسی و شناخت میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و رابطه‌ی آن با سلامت اجتماعی در بین دانشجویان دختر می‌باشد و به این مسئله پرداخته می‌شود که آیا میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با سطح سلامت اجتماعی دانشجویان دختر رابطه دارد یا خیر؟

روش

در این پژوهش از روش توصیفی و از نوع پیمایشی برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است. روش نمونه‌گیری تمام شماری بوده و تمام دانشجویان دختر ساکن خوابگاه سلامت، که از شبکه‌های اجتماعی مجازی استفاده می‌کنند از طریق روش سرشماری و در دسترس در سال ۱۳۹۴ مورد بررسی قرار گرفتند.

۱. دکتر مددکاری اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبایی

۲. کارشناس ارشد مددکاری اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبایی gholizadehf_1390@yahoo.com